

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSESTANDARD

Ehituspuusepp, tase 4 esmane kutse

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse kutsetegevust ning esitatakse kompetentsusnõuded ehk töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit.

Ehituspuusepp, tase 4 esmase kutse kutsestandard on kutsehariduse ja täiendkoolituste õppekavade ning isikute kutsealase kompetentsuse hindamise aluseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Ehituspuusepp, tase 4 esmane kutse	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Ehituspuusepp on oskustöoline, kes töötab ehitus- või kinnisvara korrashoiu ettevõttes või puitkonstruktsioonide tööstusliku valmistamisega tegelevas ettevõttes.

Ehituspuusepa peamiseks tööülesanneteks on puidust konstruktsioonelementide ja ehitusdetailide valmistamine ja monteerimine; puitkonstruktsioonidest seinte, vahelagede ja katuste ehitamine ja soojustamine, sageli ka taastamine ja ümberehitamine; ehitiste sise- ja väliselementide (uksed, aknad trepid jne.) sobitamine ja paigaldamine.

Ehituspuusepa 4. taseme esmane kutse annab isikule valmisoleku antud kutsealal tööd alustada.

Selle taseme ehituspuusepp korraldab iseseisvalt oma töökoha ning täidab kvaliteetselt tööülesandeid tavapärastes olukordades. Vastutust nõudvate otsuste vastuvõtmise ning keerulisemate tööde tegemise juures vajab esmast kutset omav ehituspuusepp juhendamist.

A.2 Tööosad

A.2.1 Puitliidete valmistamine

2.1.1 Lihtappliidete valmistamine

2.1.2 Nael-, kruvi-, polt- ja naagelliidete valmistamine

2.1.3 Terasdetailidega liidete valmistamine

A.2.2 Puitraketiste ehitamine ja paigaldamine

2.2.1 Taldmiku raketise ehitamine

2.2.2 Posti raketise ehitamine

2.2.3 Betoonvöö raketise ehitamine

A.2.3 Puitkarkass-seinte ehitamine

2.3.1 Hüdroisolatsiooni paigaldamine vundamendile

2.3.2 Seinakarkasside ehitamine

2.3.3 Puit- ja terassilluste paigaldamine

2.3.4 Puitpostide paigaldamine siseruumidesse ja väliskeskkonda

2.3.5 Isolatsioonimaterjalide paigaldamine

2.3.6 Plaadistuse paigaldamine puitkarkass-seintele

2.3.7 Kuivkrohvplaatidest mittekandvate seinte ehitamine

A.2.4 Puitvahelagede ehitamine

2.4.1 Puittalade paigaldamine

2.4.2 Vekselduste tegemine

2.4.3 Terastalade paigaldamine puitvahelakke

2.4.4 Isolatsioonimaterjalide paigaldamine

2.4.5 Plaadistuse paigaldamine

2.4.6 Trepide paigaldamine

A.2.5 Katusekonstruktsioonide ehitamine

2.5.1 Katusesõrestike monteerimine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- 2.5.2 Sarikate ja pennidega katuse ehitamine
- 2.5.3 Pärlinitega katuse ehitamine
- 2.5.4 Lamekatuse puitkonstruktsiooni ehitamine
- 2.5.5 Isolatsioonimaterjalide paigaldamine
- 2.5.6 Plaadistuse paigaldamine
- 2.5.7 Katusele aluskatte, tuulutusliistude, roovitise ja/või laudise paigaldamine
- 2.5.8 Räästaste ehitamine
- 2.5.9 Katuse läbiviikude tegemine
- A.2.6 Puitkonstruktsioonide tööstuslik valmistamine
- 2.6.1 Puitdetailide ettevalmistamine
- 2.6.2 Seinä-, katuse- ja vahelaeelementide tööstuslik valmistamine
- 2.6.3 Ogaplaatsõrestike (fermide) tööstuslik valmistamine
- A.2.7 Puitkonstruktsioonide montaažitööd
- 2.7.1 Hüdroisolatsiooni paigaldamine vundamendile
- 2.7.2 Alasidepuude paigaldamine vundamendile
- 2.7.3 Seinä-, vahelae- ja katuseelementide monteerimine
- 2.7.4 Puuduvate soojustus- ja isolatsioonimaterjalide ning plaadistuste paigaldamine
- 2.7.5 Hoone katmine tuuletõkkekangaga
- A.2.8 Vooderdise paigaldamine
- 2.8.1 Roovitise paigaldamine
- 2.8.2 Sisemise voodrilaudise paigaldamine
- 2.8.3 Voodrilaudade paigaldamine
- A.2.9 Avatäidete paigaldamine
- 2.9.1 Ajutiste avatäidete valmistamine ja paigaldamine
- 2.9.2 Katuseakende paigaldamine
- 2.9.3 Katuse- ja laeluukide paigaldamine
- 2.9.4 Akende ja uste paigaldamine
- A.2.10 Leiliruumi ehitamine
- 2.10.1 Soojustus- ja niiskuseisolatsioonimaterjali paigaldamine
- 2.10.2 Seinä ja lae voodrilaudade paigaldamine
- 2.10.3 Lava ehitamine
- 2.10.4 Läbiviikude tegemine
- A.2.11 Põrandate ehitamine
- 2.11.1 Laagidel laudpõrandate ehitamine
- 2.11.2 Ujuvate puitpõrandate ehitamine
- 2.11.3 Rullmaterjalist põrandate ehitamine
- A.2.12 Muude välisrajatiste ehitamine
- 2.12.1 Terrassi ehitamine
- 2.12.2 Rõdu ehitamine
- 2.12.3 Puitaia ehitamine
- A.2.13 Renoveerimistöõde tegemine
- 2.13.1 Konstruktsioonide avamine objekti seisukorra hindamiseks
- 2.13.2 Karkass-seinte parandamine
- 2.13.3 Palkseinte parandamine
- 2.13.4 Põrandate ja vahelagede konstruktsioonide parandamine
- 2.13.5 Katusekonstruktsiooni parandamine
- A.2.14 Troppimistöõde tegemine
- 2.14.1 Materjalide peale- ja mahalaadimine, ladustamine ja paigaldamine
- 2.14.2 Mehitamata tösteseadmete töö juhtimine
- A.2.15 Energiatõhus ehitamine

Valitavad töösad

- A.2.16 Parapetile ja fassaadipindadele plekkdetailide paigaldamine
- 2.16.1 Pinna ettevalmistamine plekkdetailide paigaldamiseks
- 2.16.2 Plekkdetailide paigaldamine, kinnitamine ja tihendamine
- 2.16.3 Plekkdetailide töötlemine
- A.2.17 Kaldkatusekatete paigaldamine

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- 2.17.1 Katusekivide paigaldamine
- 2.17.2 Profiilpleki paigaldamine
- 2.17.3 SBS-katusekatete paigaldamine
- 2.17.4 Puidupõhiste katusekatete paigaldamine
- A.2.18 Palkseinte ehitamine
- 2.18.1 Freespalkseinte ehitamine
- 2.18.2 Vertikaalsete postide paigaldamine
- 2.18.3 Katusekonstruktsiooni paigaldamine
- 2.18.4 Avatäidete paigaldamine palkseina

Töösadega seotud tööülesannete loetelu on toodud Lisas 1 „Töösad ja tööülesanded“.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Puusepatöö nõuab suurt füüsilist pingutust. Töö võib toimuda nii siseruumides kui õues, erinevatel kõrgustel ja muutuvates ilmastikutingimustes. Ehituspusepp peab järgima tööeeskirju, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid. Töökeskkonnaga on seotud vigastuste tekkimise kõrgendatud risk. Tervisekahjustusi võivad põhjustada ka tolm ja lenduvad keemilised ühendid ning seetõttu on kohustuslik kasutada kaitseriietust ja -vahendeid.

A.4 Töövahendid

Ehituspusepa peamised töövahendid on erinevad mehaanilised (vasarad, saed, kirved, hõõvlid, peitlid jne) ja elektrilised (drellid, lihvimismasinad jne.) käsitööriistad, kuid võivad olla ka suuremad tööstuslikud seadmed.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Ehituspusepa töö eeldab kohanemisvõimet erinevate töökeskkonnatingimustega (kõrgus, ilmastikuolud jne.), koostöö- ja meeskonnatöövalmidust, rutiinitaluvust, keskendumisvõimet ning hoolikust. Vajalik on hea koordinatsioon ja füüsiline vastupidavus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme ehituspusepa esmane kutse saadakse üldjuhul kutseõppeasutuses vastava kutsehariduse õppekava täismahus lõpetamisel.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

puusepp, ehituspusepp

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Ehituspusepa esmase kutse taotlemiseks peavad olema tõendatud kõik kohustuslikud (B.2.1 – 2.15), kutset läbivad (B.19) ning vähemalt üks valitav kompetents vahemikust (B.2.16 – B.2.18).

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Puitliidete valmistamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) valmistab elektrilisi- ja mehaanilisi käsitööriistu kasutades lihtappliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi- ja kvaliteedinõudeid
- 2) valmistab elektrilisi- ja mehaanilisi käsitööriistu kasutades nael-, kruvi- , polt- ja naagelliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi- ja kvaliteedinõudeid
- 3) valmistab elektrilisi- ja mehaanilisi käsitööriistu kasutades terasdetailidega puitliiteid, järgides etteantud tööjooniseid ning arvestades tehnoloogilisi- ja kvaliteedinõudeid.

Teadmised:

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- a) erinevad puitliited;
- b) puitliidete kasutamine ehitustöödel;
- c) puitliidete valmistamisel kasutatavad tööriistad ja -vahendid;
- d) puitliidetes kasutatavad terasdetailid;
- e) kinnitusvahendite paigaldamise reeglid;
- f) puitliidetele esitatavad tehnoloogilised nõuded.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.2 Puitraketiste ehitamine ja paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) ehitab ja toestab nõuetekohaselt taldmiku raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest
- 2) ehitab ja toestab nõuetekohaselt posti raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest
- 3) ehitab ja toestab nõuetekohaselt betoonvöö raketise, järgides etteantud tööjooniseid ja pidades kinni lubatud tolerantsidest.

Teadmised:

- a) erinevad raketiste tüübid;
- b) raketiste valmistamiseks kasutatavad materjalid;
- c) raketiste paigaldamise ja toestamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.3 Puitkarkass-seinte ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab tööjooniseid järgides vundamendile hüdroisolatsiooni, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 2) ehitab tööjooniseid järgides seinakarkassid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 3) paigaldab tööjooniseid järgides puit- ja terassillused, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 4) paigaldab tööjooniseid järgides puitpostid siseruumidesse ja väliskeskkonda, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 5) paigaldab tööjooniseid järgides karkassile soojustus- ja heliisolatsioonimaterjalid ning auru- ja tuuletõkkematerjalid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 6) paigaldab tööjooniseid järgides karkassile plaadistuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 7) ehitab tööjooniseid järgides mittekandvad vaheseinad ja paigaldab vastavalt paigaldusjuhendile ning tööjoonistel märgitule kuivkrohvplaadid, kasutades selleks vajalikke tööriistu.

Teadmised:

- a) hüdroisolatsiooni eesmärk ja nõuded;
- b) erinevad ehitamise meetodid (ehitamine ehitusplatsil, tehases valmistatavatest elementidest ehitamine jne.);
- c) seinte liigid (kandvad/mittekandvad, sise- /välisseinad jne.), neile esitatavad nõuded;
- d) erinevad sillused ja nende paigaldamine;
- e) postide paigaldamiseks kasutatavad terasest liitedetailid;
- f) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid;
- g) erinevad ehitusel kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid jne.), nende omadused, kasutus põhimõtted ja paigaldamise tehnoloogiad;
- h) kipskarkass-seinte ehitamise tehnoloogia.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.4 Puitvahelagede ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel puittalad, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 2) teeb vastavalt tööjoonistel märgitule juhendamisel vekseldused, kasutades selleks vajalikke tööriistu

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SINISALV
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- 3) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel vahelakke terastalad, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 4) paigaldab tööjooniseid järgides vahelakke soojustus- ja heliisolatsiooni- ning auru- ja tuuletõkkematerjalid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 5) paigaldab tööjooniseid ja paigaldusjuhendeid järgides põrandale ja lakke plaadistuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 6) monteerib vastavalt koostejoonistele juhendamisel trepidetailidest trepi ning paigaldab selle.

Teadmised:

- a) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid;
- b) erinevad ehitusel kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid, nende omadused, kasutuspõhimõtted ja paigaldamise tehnoloogiad;
- c) teras- ja puittalade liited;
- d) terasest liitedetailide kasutamine vekselduste tegemisel.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.5 Katusekonstruktsioonide ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) monteerib tööjooniseid järgides juhendamisel katusesõrestikud, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 2) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel sarikate ja pennidega katuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 3) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel pärlinitega katuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 4) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel lamekatuse puitkonstruktsiooni, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 5) paigaldab tööjooniseid järgides konstruktsioonile soojustus- ja heliisolatsiooni- ning auru- ja tuuletõkkematerjalid, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 6) paigaldab tööjooniseid ja paigaldusjuhendeid järgides konstruktsioonile plaadistuse, kasutades selleks vajalikke tööriistu.
- 7) paigaldab katematerjali paigaldamise juhendit ja/või tööjooniseid järgides katusele aluskatte, tuulutusliistud, roovitise ja/või laudise, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 8) ehitab tööjooniseid järgides räästad, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 9) teeb tööjooniseid järgides juhendamisel katusele vajalikud läbiviigud (korstnad, luugid, ventilatsioonitorud jne.), kasutades selleks vajalikke tööriistu.

Teadmised:

- a) erinevad katusekonstruktsioonid ja nende ehitamise eripärad, nõuded;
- b) erinevad katusekattematerjalid ja nende paigaldamise tehnoloogiad;
- c) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid;
- d) erinevad ehituses kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid), nende omadused, kasutuspõhimõtted ja paigaldamise tehnoloogiad;
- e) erinevad räästaste konstruktsioonid;
- f) tuleohutusnõuded korstna läbiviikude tegemisel.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.6 Puitkonstruktsioonide tööstuslik valmistamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Valmistab tootejooniseid järgides juhendamisel ette puidust detaile (sarikad, liimpuittalad, liimpuitpostid jne.)
2. Valmistab tootejooniseid ja spetsifikatsioone järgides juhendamisel seinä-, katuse- ja vahelaelemente, kasutades selleks vajalikke tööriistu.
3. Valmistab tootejooniseid ja spetsifikatsioone järgides juhendamisel ogaplaatsõrestikke, kasutades selleks vajalikke seadmeid.

Teadmised:

- a) seinä- ja vahelaelementide tööstusliku tootmise tehnoloogiad;
- b) tööstuslike seadmete (saed, töölaud, fermipress jne.) tööpõhimõtted ja käsitlemine;
- c) detailide mõõtusaagimine.

Hindamismeetod(id):

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.7 Puitkonstruktsioonide montaažitööd

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab tööjooniseid järgides vundamendile hüdroisolatsiooni, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 2) paigaldab montaažijooniseid järgides vundamendile alasidepuud
- 3) monteerib vastavalt montaaži- ja sõlmede joonistele sein-, vahelae- ja katuseelemendid, kasutades selleks vajalikke mehhanisme ja tööriistu
- 4) paigaldab elementide liitekohtadele puuduvad soojustus- ja isolatsioonimaterjalid ning plaadistused.
- 5) vajadusel paigaldab hoone välisseintele tuuletõkkekanga.

Teadmised:

- a) hüdroisolatsiooni eesmärk ja nõuded;
- b) ehituslikud nõuded alasidepuudena kasutatavale materjalile ning kinnitustele;
- c) toote tehnilise dokumentatsiooni lugemise oskus (elementide montaaži järjekord);
- d) soojustus- ja isolatsioonimaterjalid;
- e) erinevad ehituses kasutatavad plaadid (puidupõhised, kipsplaadid, tsementkiudplaadid), nende omadused, kasutuspõhimõtted ja paigaldamise tehnoloogiad.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.8 Vooderdise paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab tuuletõkkeplaadile vooderdise eripärast (vertikaal- või horisontaallaudis) lähtudes sobiva roovitise
- 2) paigaldab tööjooniseid järgides seinale sisemise voodrilaudise, kasutades selleks vajalikke tööriistu
- 3) paigaldab välised voodrilaud ja teeb vajalikud voodriliited, kasutades selleks vajalike tööriistu.

Teadmised:

- a) erinevad vooderdise liigid, nende paigaldamise tehnoloogia;
- b) roovituse paigaldamise eripärad (sõltuvalt voodrilaudade paigaldussuunast).

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.9 Avatäidete paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) valmistab ja paigaldab ajutised avatäited vastavalt etteantud tööjuhiste
- 2) paigaldab juhendamisel ja paigaldusjuhendit järgides katuseaknad
- 3) paigaldab juhendamisel ja paigaldusjuhendit järgides katuse- ja laeluugid
- 4) paigaldab tööjooniseid järgides ja paigaldusnõudeid silmas pidades aknad ja ukсед.

Teadmised:

- a) erinevatest materjalidest avatäidete paigaldamine erinevatesse seinatüüpidesse (puit, kivi, raudbetoon, teras);
- b) tööjooniste lugemine.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.10 Leiliruumi ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab juhendamisel vajalikud isolatsioonimaterjalid, järgides leiliruumi spetsiifikast tulenevaid nõudeid
- 2) paigaldab voodrilaud, järgides leiliruumi spetsiifikast tulenevaid nõudeid
- 3) ehitab vastavalt etteantud tööjoonisele lava, kasutades selleks sobilikke materjale
- 4) teeb tööjooniseid järgides juhendamisel vajalikud läbiviigud.

Teadmised:

- a) soojustus ja isolatsioonimaterjalid;

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

- b) tuleohutusnõuded;
c) voodrilaudade ja tulutusliistude paigaldamise reeglid saunaruumis;
d) nõuded kasutatavale puitmaterjalile (puiduliigid, immutusvahendid jms töötlus);
e) lava soovituslikud mõõdud.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.11 Põrandate ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab juhendamisel laagid ja isolatsioonimaterjalid ning ehitab laudpõranda, kasutades selleks nõuetele vastavat materjali
- 2) paigaldab materjali paigaldusjuhendit järgides juhendamisel põrandale aluskatte ning sellele põrandalauad või parketi
- 3) paigaldab materjali paigaldusjuhendit järgides põrandale PVC või tekstiilkatted.

Teadmised:

- a) materjalidele esitatavad kvaliteedinõuded;
- b) puitpõrandate ehitamise erinevad tehnoloogiad;
- c) rullmaterjalide paigaldamise tehnoloogiad;
- d) puitpõranda viimistlemiseks kasutatavad vahendid (vahad, poleerid, lakid, õlid jne.).

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.12 Muude välisrajatiste ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) ehitab tööjooniseid järgides terrassi koos piirete ja tõusuteedega, kasutades selleks sobilikke tööriistu
- 2) ehitab tööjooniseid järgides juhendamisel rõdu koos piiretega
- 3) ehitab etteantud tööjooniseid järgides puitaia.

Teadmised:

- a) terrassi, rõdu ja puitaia ehitamiseks sobilikud materjalid (puiduliigid, sobilikud kinnitusvahendid);
- b) puidukaitsevahendid;
- c) terrassi ja rõdu ehitamise tehnoloogiline protsess ja nõuded.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.13 Renoveerimistöõde tegemine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) avab juhendamisel objekti katuse- ja seinakonstruktsioonid nende seisukorra hindamiseks, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 2) parandab juhendamisel karkass-seina, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 3) parandab juhendamisel palkseina, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 4) parandab juhendamisel põrandate ja vahelagede konstruktsioonid, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 5) parandab juhendamisel katusekonstruktsiooni, tagades samal ajal nõuetele vastava konstruktsiooniosa säilimise
- 6) parandab ja/või vajadusel asendab juhendamisel renoveerimist vajavad pinnakatted (sise- ja välisvooderdis, põranda- ja katusekattematerjal jne.).

Teadmised:

- a) vanade ehitiste põhikonstruktsioonide ja materjalide eripärad;
- b) puitkonstruktsioonide biokahjustused (seened, mardikad, ürasekid, koid jm.), nende vältimine ja tõrje;
- c) niiskusest või muudest välisteguritest tingitud kahjustused.

Hindamismeetod(id):

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.14 Troppimistööde tegemine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) haagib tõstetroppidega tööks vajalikud materjalid ja juhendab käemärkide abil kraanajahi tööd, järgides tööohutusnõudeid. Ladustab materjalid vastavalt etteantud juhiste selleks ettenähtud kohta
- 2) juhib materjalide ladustamisel ja teisaldamisel mehitamata tõsteseadet, järgides tööohutusnõudeid ja etteantud tööjuhiseid.

Teadmised:

- a) lastide haardevahendid;
- b) tõstetööd erinevate tõsteseadmetega;
- c) ohutusnõuded troppimistöodel;
- d) troppimistöodel kasutatav signaalmärgistik.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.15 Energiatõhus ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Enne töö alustamist valmistab ette nõuetele vastava töökoha, energiasäästu põhimõtteid silmas pidades.
2. Teostab omal kutsealal kõiki tööosaid rakendades sealjuures vajalikke energiatõhususealaseid baasteadmisi.
3. Arvestab oma tööülesandeid täites ehitustegevuse energiakulukusega ning kasutab tööks vajaminevaid energiaallikaid (elekter, vesi, valgustus, soojapuhurid jne.) sihipäraselt ja säästlikult.
4. Valib energiatõhususe nõudeid ja oma eriala spetsiifikat silmas pidades ning talle antud volituste piires sobilikud materjalid (ehitusmaterjalid, kinnitusvahendid, muud töö abivahendid jne.).
5. Valib energiatõhususe nõudeid ja oma eriala spetsiifikat silmas pidades tööülesande sooritamiseks õige tehnoloogia ja sobilikud töövõtteid.
6. Rakendab võimalusel, oma kutsealal ehitustööde tegemisel, kvaliteedi ja kuluefektiivsuse tagamiseks sobilikku moodulmõõtude süsteeme (materjalide mõõdud, karkassi samm jne)
7. Teostab energiatõhususe parandamiseks oma kutseala piires vajalikud tööd.

Teadmised:

- a) energiatõhususe üldmõisted ja nende tähendused;
- b) energiatõhusust mõjutavad tegurid;
- c) peamised energiaallikad Eestis (sh taastuvad energiaallikad);
- d) ehitustööde kvaliteedinõuded ja nende mõju energiatõhususele;
- e) piirete soojusjuhtivust ja hoone energiatarbimist mõjutavad tegurid (sh ehitusmaterjalide ja ehitustoodete omadused);
- f) erinevad tehnosüsteemid, nende valikute mõju hoone energiatõhususele;
- g) võimalused hoonete energiatõhususe parendamiseks;
- h) töökultuuri mõju ehitustegevuse energiakulule;
- i) erinevate ilmastikutingimuste mõju hoonete välispiiretele;
- j) käitumisharjumuste mõju energiakulule hoonete ekspluateerimisel.

Hindamismeetod(id):

Hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.

Kompetents on välja töötatud Buildest projekti raames.

VALITAVAD KOMPETENTSID

Ehituspuusepa esmase kutse taotlemiseks tuleb tõendada vähemalt üks valitav kompetents vahemikust (B.2.16 – B.2.18).

B.2.16 Parapetile ja fassaadipindadele plekkdetailide paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

1) valmistab ette aluspinna plekkdetailide paigaldamiseks
2) paigaldab, kinnitab ja tihendab paigaldusjuhust järgides juhendamisel lihtsamad plekkdetailid (näit akna-, parapetiplekid), juhindudes valmistus- ja paigaldusnormidest (näit plekkdetailide kalded, ülekatte, ülespöörded, veenina pikkused)
3) vajadusel töötleb juhendamisel lihtsamaid plekkdetailide (näit aknaplekid, parapetiplekid) kohapeal, juhindudes tööjoonisest, materjali omadustest ja tegelikust olukorrast kohapeal.

Teadmised:

- a) plekkdetailide töötlemisviisid;
- b) plekkdetailide paigaldusnõuded.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.17 Kaldkatusekatete paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) paigaldab tööjooniseid ja materjali paigaldusjuhust järgides juhendamisel kiviroovid ja katusekivid.
- 2) paigaldab tööjooniseid ja materjali paigaldusjuhust järgides juhendamisel plekuroovid ja profiilpleki.
- 3) paigaldab materjali paigaldusjuhust järgides juhendamisel SBS katusekatted.
- 4) paigaldab juhendamisel puidupõhised katusekatted (sindel-, kimm-, laast- ja laudkatuse).

Teadmised:

- a) erinevate katusekattmaterjalide töötlemisviisid;
- b) erinevate katusekattmaterjalide paigaldusviisid ja -nõuded.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

B.2.18 Palkseinte ehitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) ehitab tööjooniseid järgides tehases ettevalmistatud palkidest seinad.
- 2) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel vertikaalsed postid kasutades selleks sobivaid terasest liitedetaile.
- 3) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel pärilindid ja sarikad, kasutades selleks sobivaid terasest liitedetaile.
- 4) paigaldab tööjooniseid järgides juhendamisel aknad ja ukсед, arvestades palkseina vajumisi.

Teadmised:

- a) palkide paigaldamise tehnoloogia;
- b) puidu omaduste arvestamine palkmaja ehitamisel (kuivamiskahanemine);
- c) palkmaja ehitamisel kasutatavad eripärased liitedetailid.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö, suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, töölase tegevuse hinnang), kirjalik eksam.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.19 Ehituspusepp, tase 4 esmast kutset läbiv kompetents

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

Ehituspusepa üldised läbivad kompetentsid

- 1. Puusepp järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate poolt ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid.
- 2. Vältimaks tööõnnetusi ehitusobjektidel järgib puusepp nii töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, tööprotsessi käigus kui ka töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning arvestab teiste inimeste ja keskkonnaga enda ümber.
- 3. Õnnetusjuhtumi korral annab vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

4. Kogu tööprotsessi käigus järgib ehituspusepp ka keskkonnaõudeid ning veendub, et ümbritsevasse loodusesse ei satuks keskkonnaohtlikke jäätmeid. Ta sorteerib jäätmed, juhindudes taaskasutusest ja jäätmekäitluseeskirjades olevatest nõuetest.

5. Ehituspusepana töötav isik on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, kohandub meeskonnaga ja on valmis teistelt õppima, jagab teistega kogu vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti.

6. Ehituspusepp arvestab oma tööd tehes ka samal objektil teisi töid teostavate töövõtjatega.

7. Ta rakendab õpitud igapäevaselt oma erialasel tööl, võtab oma vastutusala piires vastu asjakohaseid otsuseid, täidab endale võetud kohustusi ja saavutab seatud tööeesmärgid. Tegutseb standardsetes olukordades iseseisvalt.

8. Muutuvate olude ilmnmisel konsulteerib vahetu juhiga ning kohandab oma käitumise vastavalt saadud juhistele.

9. Tööalaste ebaõnnestumiste ja eksimiste korral hindab ja kohandab esmataseme ehituspusepp oma käitumist vastavalt olukorrale, vajadusel konsulteerib vahetu juhiga ning kohandab oma käitumise vastavalt saadud juhistele.

10. Töötab sihikindlalt ja omab tahet oma erialal töötada, analüüsib oma tugevusi ja nõrkusi, kavandab oma tulevikku ja sellest tulenevalt otsib võimalusi enesearendamiseks. Osaleb kutsealases täiendõppes.

Ehituspusepa kutsespetsiifilised läbivad kompetentsid

11. Enne töö alustamist korraldab ehituspusepp endale oma tööloigu piires nõuetekohase töökohta: paigaldab juhendamisel töölava ning lähtuvalt objekti eripärast ehitab tööohutusnõudeid ja paigaldusjuhendeid järgides ka vajalikud tõusuteed, redelid ja piirded. Ta valib etteantud töö iseloomust juhindudes välja sobivad töövahendid ja – võtted ning veendub enne töö alustamist vahendite ja seadmete korrasolekus ja ohutuses. Ladustab juhendamisel vajalikud materjalid, tagades nende kvaliteedi säilimise.

12. Töö planeerimiseks määratleb ehituspusepp tööjoonistelt vajalikud lähteandmed ja arvutab juhendamisel tööks vajaliku materjalide kulu.

13. Ta teeb juhendamisel asjakohaseid mõõteriistu ja mõõtmismeetodeid kasutades tööks vajalikud mõõdistused ja märketööd, juhindudes etteantud tööjoonisest ning tagades nõuetekohase mõõtmistäpsuse.

14. Ehituspusepp kasutab kõiki töövahendeid ja seadmeid heaperemehelikult – ta korrastab ja puhastab oma töös kasutatavaid töövahendeid, seadmeid ja kaitsevahendeid regulaarselt, järgides nende kasutus- ja hooldusjuhendeid. Probleemide või rikete korral informeerib sellest oma vahetut juhti.

Teadmised:

- tööohutuse reeglid üldehitustöödel;
- üldteadmised esmaabi andmisest;
- jäätmekäitlus ja keskkonnaohutusnõuded ehitustöödel;
- puusepatööks vajalikud elektrilised ja mehaanilised töövahendid;
- puusepatööks vajalikud mõõteriistad (näit. nivelliir, mõõdulatt, lood, mõõdulint);
- ehituspusepa peamised töövõtted;
- tööjooniste lugemine, tööjooniste põhjal arvutuste tegemine (pindala-, mahu- ja kuluarvestus meetodid jne.);
- teadmised kvaliteedinõuetest;
- ettevõtluse alused.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	13-20102014-1.1/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Tõnu Peipman, Inseneribüoo Printsiiip OÜ Aare Latserus, Q-Haus Baltic OÜ Sven Mäe, Tallinna Ehituskool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	32
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.10.2014

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

6. Kutsestandard kehtib kuni	19.10.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7 Oskustöötajad ja käsitöölised 71 Ehitustöölised, v.a elektrikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Carpenter, level 4, VET level
Norra keeles	snekker
Rootsi keeles	snickare
Saksa keeles	Zimmermann
Soome keeles	kirvesmies, timpuri
Vene keeles	плотник
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	